

Kotoistuksen esittämä kommentti lausuntopyyntöön SFS-ISO 639-2:2005

Tätä standardia ei tule julkaista esitetyssä muodossa!

Standardiehdotuksesta puuttuvat kaikki vuoden 1998 jälkeen 639-2:een rekisteröidyt kielikoodit (ks. 4.2). Nämä ovat olennainen osa standardin sisältöä, eikä suomalaisen standardin julkaisemisesta ilman niitä ole kenellekään mitään hyötyä. (Jo vuonna 2005 tapahtunut julkaisu oli ilmeinen virhe, koska silloinkin SFS:n olisi pitänyt saada tietoonsa todelliset tarpeet kansallisen standardin sisältäville tiedoille, mutta ilmeisesti lausuntoa ei pyydetty riittävän kattavasti eri tahoilta.)

Näistä kielikoodeista ovat Suomen viranomaiskäyttöön erityisen tärkeitä eri saamen kielten koodit. Nykyisin ei väestörekisteriin voi ilmoittaa äidinkielekseen esimerkiksi inarin- tai koltansaamea, koska Tilastokeskus ei käytä koodeja, jotka eivät ole suomalaisen standardin mukaisia. Näin siitä huolimatta, että esim. Inarin kunta on virallisesti nelikielinen (suomi, pohjoissaame, inarinsaame ja koltansaame), vaikka tarvetta tähän ei nyt voikaan todentaa virallisten rekisterien ja tilastojen pohjalta. Standardiluonnoksesta puuttuu myös mm. karjalan kielikoodi, joka lisättiin 639-2:een aloitteestamme vuonna 2005.

SFS-standardin tulee viitata myös standardiin ISO 639-3, Codes for the representation of names of languages – Part 3: Alpha-3 code for comprehensive coverage of languages.

Standardissa tulisi jotenkin myös tuoda esiin internetin sisällön kielen identifioimiseksi hyväksytty IETF:n BCP 47 ("Best Current Practice 47"), jonka voi olettaa valtaavan alaa (ja jota jo käytetään myös muussa kuin internet-ympäristössä). Tämän mukaisesti käytetään sekä kaksi- että kolmekirjaimisia koodeja siten, että kaksikirjaimista käytetään aina, kun se on olemassa, ja vain muulloin kolmikirjaimista. Tätä menettelyä on käytetty ensisijaisena myös kotoistushankkeessa (jossa kuitenkin myös kolmikirjaiminen koodi on aina annettu). BCP 47 myös sisältää menettelyjä kielen tarkentamiseksi, mutta nämä eivät kuulu tämän standardiehdotuksen piiriin.

Kielten suomenkielisinä niminä tulisi käyttää pääsääntöisesti kotoistushankkeessa käytettyjä. Rinnakkaismuotoja tulisi käyttää vain hyvin harkiten. Ehdotettuihin nimiin ei tässä vaiheessa puututa enempää, sillä siihen tarjoutunee tilaisuus seuraavalla lausuntokierroksella, koodiluettelon täydennyksen jälkeen.